

Felleskjøpet Rogaland Agder er en samvirkeorganisasjon som er tuftet på respekt for demokratiske verdier og en ansvarlig forvaltning av våre naturressurser. Disse verdiene harmonerer med internasjonale standarder for sosialt ansvar, miljømessig bæredyktighet og etiske handlinger. De samme verdiene skal legges til grunn for våre leverandører. Dette dokumentet er styrende for den standarden som våre leverandører skal oppfylle.

Etiske retningslinjer for leverandører

Gyldig fra 01.01.2014

Ola Bekken, adm. dir.

Felleskjøpet Rogaland Agder, Etiske retningslinjer for leverandører

Innledning

Felleskjøpet Rogaland Agder (FKRA) bygger på verdier som forplikter oss å være ansvarlige i alle våre handlinger. Derfor har vi egne etiske retningslinjer for egen virksomhet. Våre kunder skal være trygge på at FKRA bidrar til at de samme verdiene blir lagt til grunn når vi kjøper inn varer og tjenester. Derfor har vi utarbeidet etiske retningslinjer for leverandører til FKRA. Retningslinjene for leverandørene bygger på prinsipper utarbeidet av Initiativ for Etisk Handel (IEH) og styrker grunnleggende prinsipper som er forankret i internasjonale konvensjoner, noe som stadig flere ansvarlige bedrifter legger til grunn i sin drift.

FKRA legger vekt på vilje og evne til å gjennomføre forbedringer i tråd med etiske retningslinjer. Leverandører som ærlig rapporterer gap mellom våre etiske krav og deres faktiske status, medfører derfor ikke at de nødvendigvis blir ekskludert som vår leverandør. Legger leverandøren til grunn vilje til å iverksette forbedringstiltak, vil dette være vårt viktigste kriterium for videre samarbeid.

Prinsipper

Forretningsforhold mellom FKRA og våre leverandører skal være basert på gjensidig respekt, og begge parter skal kommunisere på en god og konstruktiv måte. Alle leverandører skal respektere verdiene og forretningsprinsippene som FKRA legger til grunn og strebe etter å oppfylle FKRA sine etiske retningslinjer. Leverandører skal legge til rette for at FKRA uten hindring kan inspisere forholdene, og leverandøren skal gjennomføre tiltak i samsvar med egen dokumenterbar forbedringsplan.

Leverandøren skal gjøre FKRA sine etiske retningslinjer kjent i alle deler av sin egen virksomhet og eventuelle underleverandører, og påse at disse blir implementert. Leverandøren skal til enhver tid ha nødvendig dokumentasjon på status i forhold til de etiske retningslinjene og legge fram all relevant informasjon på forespørsel fra FKRA.

Krav til egen virksomhet

Når FKRA godkjenner nye leverandører, vil vi vektlegge sosiale og miljømessige forhold, så vel som kommersielle forhold.

FKRA har interne retningslinjer som forbyr alle ansatte å tilby eller motta ulovlige eller urettmessige gaver eller godtgjørelser i forhold til kunder, leverandører eller agenter. Tilbud om ureglementerte gaver fra leverandører blir rapportert og vil bli vektlagt ved framtidig forretningsforhold.

Krav til leverandører

1. Tvangsarbeid/slavearbeid (ILO konvensjon nr. 29 og 105)

1.1. Det skal ikke forekomme noen form for tvangsarbeid, slavearbeid eller ufrivillig arbeid.

1.2. Arbeidere skal ikke måtte levere depositum eller identitetspapirer til arbeidsgiver og skal fritt kunne avslutte arbeidsforholdet med rimelig oppsigelsestid.

2. Fagorganisering og kollektive forhandlinger (ILO konvensjon nr. 87, 98, 135 og 154)

2.1. Arbeidere skal uten unntak ha rett til å slutte seg til eller etablere fagforeninger etter eget ønske, og til å forhandle kollektivt. Arbeidsgiver skal ikke blande seg inn i, hindre eller motarbeide fagorganisering eller kollektive forhandlinger.

2.2. Fagforeningsrepresentanter skal ikke diskrimineres eller hindres i å utføre sitt fagforeningsarbeid.

2.3. Dersom retten til fri organisering og/eller kollektive forhandlinger er begrenset ved lov, skal arbeidsgiveren legge til rette for, og ikke hindre alternative mekanismer for fri og uavhengig organisering og forhandling.

3. Barnearbeid (FNs konvensjon om barnets rettigheter, ILO konvensjon nr. 138, 182 og 79, ILO anbefaling nr. 146)

3.1. Minstealder for arbeidere skal ikke være mindre enn 15 år og i tråd med
i) nasjonal minstealder for ansettelse, eller;
ii) minstealder for obligatorisk skolegang, med høyeste alder som gjeldende. Dersom lokal minstealder er satt til 14 år i tråd med unntaket i ILO konvensjon 138, kan dette aksepteres.

3.2. Nyrekruttering av barnearbeidere i strid med ovennevnte minstealder skal ikke finne sted.

3.3. Barn under 18 år skal ikke utføre arbeid som er til skade for deres helse, sikkerhet eller moral, inkludert nattarbeid.

3.4. Det skal etableres handlingsplaner for snarlig utfasing av barnearbeid som er i strid med ILO-konvensjonene 138 og 182. Handlingsplanene skal dokumenteres og kommuniseres til relevant personale og andre interessenter. Det skal legges til rette for støtteordninger hvor barn gis mulighet til utdanning inntil barnet ikke lenger er i skolepliktig alder.

4. Diskriminering (ILO konvensjon nr. 100 og nr. 111 og FNs Kvinnediskrimineringskonvensjon)

4.1. Det skal ikke forekomme diskriminering når det gjelder ansettelse, avlønning, opplæring, forfremmelse, oppsigelse eller pensjonering basert på etnisk tilhørighet, religion, alder, uførhet, kjønn, sivil status, seksuell legning, fagforeningsarbeid eller politisk tilhørighet.

4.2. Det skal etableres vern mot seksuelt påtrengende, truende, fornærmende eller utnyttende adferd og mot diskriminering eller oppsigelse på usaklig grunnlag, f. eks ekteskap, graviditet, foreldrestand eller status som HIV-smittet.

5. Brutal behandling

5.1. Fysisk mishandling eller avstraffelse, eller trussel om fysisk mishandling er forbudt. Det samme gjelder seksuelt eller annet misbruk og andre former for ydmykelser.

6. Helse, miljø og sikkerhet (ILO konvensjon nr. 155 og anbefaling nr. 164)

6.1. Det skal arbeides for å sikre arbeidere et sikkert og sunt arbeidsmiljø. Farlige kjemikalier og andre stoffer skal håndteres forsvarlig. Nødvendige tiltak skal iverksettes for å forhindre og minimere ulykker og helseskader som resultat av, eller relatert til, forhold på arbeidsplassen.

6.2. Arbeidere skal ha jevnlig og dokumentert opplæring i helse og sikkerhet. Helse- og sikkerhetsopplæring skal gjentas for nyansatte og omplasserte arbeidere.

6.3. Arbeidere skal ha tilgang til rene sanitærfasiliteter og rent drikkevann. Hvis relevant, skal arbeidsgiver også besørge tilgang til fasiliteter for trygg oppbevaring av mat.

6.4. Hvis arbeidsgiver tilbyr losji, skal dette være rent, sikkert, tilstrekkelig ventilert og med tilgang til rene sanitærfasiliteter og rent drikkevann.

7. Lønn (ILO konvensjon nr. 131)

7.1. Lønn til arbeidere for en normal arbeidsuke skal minst være i tråd med nasjonale minstelønnsbestemmelser eller bransjestandard, den høyeste gjelder. Lønn skal alltid være tilstrekkelig til å dekke grunnleggende behov, inkludert noe sparing.

7.2. Lønnsforhold og utbetaling av lønn skal være skriftlig avtalefestet før arbeidet påbegynnes. Avtalen skal være forståelig for arbeideren.

7.3. Fratrekk i lønn som disiplinærreaksjon tillates ikke.

8. Arbeidstid (ILO konvensjon nr. 1 og nr. 14)

8.1. Arbeidstiden skal være i tråd med nasjonale lover eller bransjestandard, og ikke overstige arbeidstid i samsvar med gjeldende internasjonale konvensjoner. Normal arbeidstid per uke skal vanligvis ikke overstige 48 timer.

8.2. Arbeidere skal ha minst én fridag per 7 dager.

8.3. Overtid skal være begrenset og frivillig. anbefalt maksimum overtid er 12 timer per uke, dvs. samlet arbeidstid på 60 timer per uke. Unntak fra dette kan aksepteres dersom det er regulert av en kollektiv avtale eller nasjonal lov.

8.4. Arbeidere skal alltid ha overtidstillegg ved arbeidstid over normal arbeidstid (se punkt 8.1 over), minimum i tråd med gjeldende lover.

9. Regulære ansettelser

9.1. Forpliktelser overfor arbeidere, i tråd med internasjonale konvensjoner, nasjonale lover og regler om regulære ansettelser skal ikke omgås gjennom bruk av korttidsengasjementer (som bruk av kontraktsarbeidere, løsarbeidere og dagarbeidere), underkontraktører eller andre arbeidsrelasjoner.

9.2. Alle arbeidere har krav på arbeidskontrakt på et språk de forstår.

9.3. Lærlingprogram skal være klart definert med hensyn til varighet og innhold.

10. Marginaliserte befolkningsgrupper

10.1. Produksjon og bruk av naturressurser skal ikke bidra til å ødelegge ressurs- og inntektsgrunnlag for marginaliserte befolkningsgrupper, for eksempel ved å beslaglegge store landarealer, uforsvarlig bruk av vann eller andre naturressurser som befolkningsgruppene er avhengig av.

11. Miljø

11.1. Tiltak for å redusere negative effekter på helse og miljø i hele verdikjeden skal gjennomføres gjennom minimering av utslipp, fremme effektiv og bærekraftig ressursbruk, inkludert energi og vann og minimering av drivhusgassutslipp i produksjon og transport. Lokalmiljøet på produksjonsstedet skal ikke bli drevet rovdrift på eller skadet av forurensning.

11.2. Nasjonal og internasjonal miljølovgivning og -reguleringer skal overholdes og relevante utslippstillatelser skal innhentes.

12. Korrupsjon

12.1. Alle former for bestikkelser, er uakseptabelt, så som bruken av alternative kanaler for å sikre illegitime private eller arbeidsrelaterte fordeler til kunder, agenter, kontraktører, leverandører eller deres tilsatte samt offentlige tjenestemenn/-kvinner.

13. Matvaresikkerhet

13.1 Handel med utviklingsland skal bidra til en positiv økonomisk vekst i hjemlandet, og skal ikke, direkte eller indirekte, bidra til en svekkelse av en bærekraftig forsyning av mat i dette landet.

Våre leverandører skal ikke eksportere råvarer som kan brukes som ren mat fra regioner som lider av hungersnød, med mindre aktiviteten er en del av et utviklingslands program som har som mål å skape en langsiktig heving av selvforsyning for mat eller fôr til lokalsamfunnet.

Avtalevirkning og overtredelse

Generelt

FKRA's etiske Retningslinjer setter standarden som forventes å bli møtt av alle våre leverandører og samarbeidspartnere under drift og produksjon. Vi er fullt klar over at alle forventninger ikke kan oppfylles umiddelbart, men de må likevel bli fulgt opp gjennom tiltak fra leverandøren. Hvis gjentatte overtredelser skjer uten at leverandøren foretar nødvendige tiltak, er det vår plikt til å avslutte samarbeidet med denne leverandøren.

Kontraktmessige forhold

Når Retningslinjene har blitt formidlet til en bestemt leverandør, skal de anses som et avtaledokument og en integrert del av avtaleforholdet (leveranseavtalen) mellom vedkommende leverandør og FKRA. Ved et eventuelt brudd på Retningslinjene utarbeider FKRA og den aktuelle leverandøren i fellesskap en plan for å avhjelpe overtredelsen. Leverandøren skal gjøre sitt ytterste for å gjennomføre nødvendige tiltak innenfor avtalt tidsramme og skal informere FKRA om tiltakene. Hvis det viser seg (i) at en leverandør ikke er villig eller i stand til å gjennomføre tiltak som FKRA mener er nødvendige for å sikre overholdelse av Retningslinjene, eller (ii) at leverandøren eller noen av dennes underleverandører har begått vesentlige eller gjentatte brudd på Retningslinjene, har FKRA rett til å avslutte forretningsforholdet og heve enhver avtale med leverandøren. Hevingen skal gis virkning fra det tidspunkt som angis i skriftlig oppsigelse/hevningserklæring fra FKRA. Denne bestemmelsen berører ikke rettigheter eller forpliktelser som FKRA og leverandøren måtte ha i henhold til andre avtaledokumenter.

Stavanger, 01.11.2013

Ola Bekken, adm. dir.